

LE CONCERT

Nieuwe creatie 2023

PEEPING TOM

Over *Le Concert*

“Muziek is tegelijkertijd de meest wonderbaarlijkste, de meest levende van alle kunsten – het is de meest abstracte, de meest perfecte en de meest pure – en de meest sensuele. Ik luister met mijn lichaam en het is mijn lichaam dat pijn doet als een reactie op de passie en pathos die de muziek belichaamt.” – Susan Sontag

Muziek staat centraal in de nieuwe creatie *Le Concert* (2023) van Peeping Tom, in een regie van Franck Chartier. Deze nieuwe voorstelling verweeft het unieke cinematografische en surrealistische universum van het gezelschap met een dans-theaterperformance die tegelijkertijd een live concert is. In een uitdagende maar spannend onderzoekstraject zal Peeping Tom uitzoeken hoe de disruptieve narrativiteit met een concert verbonden kan worden.

Muziek als weg naar eindeloze mogelijkheden

Al van tijdens de begindagen van het gezelschap was muziek essentieel in het werk van Peeping Tom. Mezzo-sopraan Eurudike De Beul stond aan de wieg van het gezelschap, alle voorstellingen hebben een geluidsdesign dat doet denken aan een film en zowel *Moeder* als *The hidden floor* maken gebruik van foleytechnieken, waarmee de performers delen van het geluidsdesign live op het podium kunnen creëren. In 2021 zette Peeping Tom zijn eerste stappen in de wereld van de opera met *Dido & Aeneas*, in een regie van Franck Chartier. De Franse krant *Le Monde* riep het werk uit tot “het veelbelovende debuut van Peeping Tom op een lyrische scène.”

Gevoed door deze opera-ervaring ontwikkelde Franck Chartier een grotere honger naar een veel preciezer werk met muziek. De originele compositie van *Dido & Aeneas* door Henry Purcell werd immers ook uitgebreid met nieuw werk van Atsushi Sakai, speciaal gecomponeerd voor de adaptatie van de opera uit 1688 door Peeping Tom. Ook voor *Le Concert* zal Sakai een nieuwe, originele compositie creëren – een primeur voor Peeping Tom. Bovendien keert ook Raphaëlle Latini terug om het unieke geluidsdesign van de voorstelling te creëren. Al tien jaar lang werkt Latini aan de creaties van Peeping Tom, waarbij ze het onderbewustzijn van de kijker leidt via haar cinematografische geluid. Op die manier biedt deze nieuwe creatie een rijke muzikale dramaturgie die een unieke compositie, live muziek en een filmisch geluidsdesign combineert. Inspiratie voor de muzikale compositie komt van popmuziek – geadapteerd voor de specificiteiten van de voorstelling. Live muzikanten zullen een integraal deel uitmaken van de performance.

Het onuitsprekelijke uitdrukken

Muziek wordt een hulpmiddel dat zowel de performers als het publiek richting hun herinneringen, angsten, trauma's, verleden, heden en toekomst zal leiden. Zoals de auteur Aldous Huxley schreef, kunnen enkele van de meest fundamentele elementen van het menselijke bestaan – liefde, genot, pijn, mystieke extase en de dood – enkel ervaren worden, in plaats van uitgedrukt. En dat wat het dichtst komt om het onuitdrukkelijke uit te drukken, is muziek. Muziek kan een diepe impact hebben op de massa en het individu en kan zelfs een vorm van hypnose zijn, de verbeelding openen en mensen leiden naar transcendente toestanden, extase, fanaticisme en het onderbewustzijn.

Het effect van muziek zal dan ook de beelden en de bewegingstaal in *Le Concert* beïnvloeden, waarbij specifieke elementen van muzikale composities een vorm van betekenis kunnen bieden. Ritme kan bijvoorbeeld "een breed scala aan emotionele expressies opwekken"¹, en de interactie tussen akkoorden kan de kijker leiden naar de voortgang van gebeurtenissen, de karakters van een verhaal, of emoties of bedreigingen. Bepaalde elementen uit muzikale composities, zoals herhalingen of ritme, kunnen soms zelfs verder gaan dan wat dans of theater kunnen bereiken. Stel je een Alzheimerpatiënt voor. Hij kan misschien zijn eigen vrouw niet herkennen, maar kan zich nog herinneren hoe hij piano moet spelen. Dit kan worden toegeschreven aan het feit dat hij zijn kennis wijdde aan spiergeheugen toen hij jong was, en die herinneringen vervagen nooit. De neuroloog Oliver Sacks legt uit hoe "*het cerebellum, een deel van de hersenen dat beweging coördineert en spiergeheugen opslaat, goed reageert op de introductie van muziek.*" Het is duidelijk dat muzikale *tools* een fascinerend uitgangspunt kunnen zijn voor de makers om beweging en karakter vanuit een ander gezichtspunt te verkennen, wat nieuwe mogelijkheden biedt voor de ontworpen en heterogene bewegingsstijl van Peeping Tom.

Muziek en manipulatie

Muziek kan de emotionele ervaring versterken – bijvoorbeeld wanneer je een film kijkt – maar het kan ook een verlangen opwekken, waarbij het speelt met het menselijke onderbewustzijn.¹ In het geval van het tweede wordt het ook een middel dat gebruikt kan worden voor manipulatie. Voor *Le Concert* wil Franck Chartier de invloed van muziek op een groep mensen onderzoeken en bevragen hoe de voorstelling met het publiek kan spelen, hun onderbewustzijn kan binnentreden en hen zelfs naar een staat van trance en hypnose leiden – via de effecten van ritme. Tot nu toe is het publiek in een voorstelling van Peeping Tom altijd een externe voyeur gebleven waarbij de vierde wand amper wordt doorbroken. Maar wat gebeurt er als het publiek een actieve deelnemer

wordt aan de voorstelling? Wat als we ze kunnen hypnotiseren en manipuleren – waarbij wordt vertrokken vanuit het heden en het bewustzijn van iemand's omgeving om dan diepere, onbewuste niveau's te onderzoeken? Wat als het publiek zelf deel wordt van de *huis clos* van Peeping Tom?

Vanuit dit spel met de groep gaat *Le Concert* vervolgens in meer detail, waarbij wordt ingegaan op het individu en de menselijke relaties die al van bij de begindagen van het gezelschap een grote inspiratie zijn gebleken. Nu wil Franck Chartier manipulatie en gaslighting onderzoeken binnen de relatie van een koppel. Geliefden (confide) op elkaar en geven zich aan elkaar over, waarbij ze zich niet altijd bewust zijn van de manipulatie – zelfs de kleinste, dagelijkse manipulatie – die kan gebeuren, soms zelfs op een erg gewelddadige manier. Daarbij drijven enkele vragen naar de oppervlakte: op welke niveau's manipuleren we – en zijn we ons daarvan bewust? Hoe wordt dit uitgedrukt? Uiteindelijk kunnen we uitkomen bij de transformatie van de ander, soms zelfs bij de destructie van die ander. Zo gaat manipulatie ook over macht en machtsstrijd – een confrontatie die we allemaal, dag na dag, ervaren in zelfs onze kleinte acties.

Beschrijving van de creatie

Le Concert wordt geregisseerd door Franck Chartier, met dramaturgische assistentie van Gabriela Carrizo. Conceptueel bevindt de voorstelling zich op het kruispunt tussen live concert en danstheaterperformance. *Le Concert* zal worden getoond voor een zittend publiek.

In de nieuwe creatie vinden we enkele bekende gezichten terug die al lang deel uitmaken van het verhaal van Peeping Tom – soms zelfs sinds de begindagen van *Le Jardin*, *Le Salon* en *Le Sous-Sol*. De cast wordt ook uitgebreid met enkele nieuwe gezichten. De creatieperiode van *Le Concert* is voorzien in de lente van 2023, met een première in september 2023. Peeping Tom is momenteel op zoek naar meer coproducenten.

Peeping Tom in de pers

"*In Dido & Aeneas creëert Peeping Tom een adembenemend kleurrijk, indrukwekkend en uitermate teder beeld van het slagveld dat liefde is.*" – Knack (BE) over *Dido & Aeneas*

"*Franck Chartier en zijn gezelschap Peeping Tom treden in de voetsporen van Pina Bausch en Sasha Waltz. Zijn choreografische versie van Purcells "Dido and Aeneas" glinstert tussen Shakespeare en Beckett.*" – Neue Züricher Zeitung (CH) over *Dido & Aeneas*

"*Bijna acrobatisch gedanste acties, van zo'n originaliteit, schoonheid en perfectie dat ze moeilijk te vatten zijn*" ***** (5 sterren) – Diario de Sevilla (ES) over *Triptych*

"*Hun voorstellingen wervelen van vreemde, surrealistische beelden. In een paar passen gaan ze van gek naar verontrustend, tot het publiek helemaal verbijsterd is. Dit zijn stukken die je niet van je kunt afschudden.*" – The Guardian over *Moeder*

*"What a difference a day makes'. Neem het van ons aan, het zit 'm in het verschil tussen deze 'Vader' gezien te hebben of niet." ****1/2 – De Morgen over Vader*

" Deze productie, verteld aan de hand van een combinatie van theater, dans, beweging en muziek, biedt een vorm van totaaltheater dat we zelden zien op een Brits podium." – The Sunday Herald over Le Salon

Over Peeping Tom

Ons verhaal

Peeping Tom is een Belgisch danstheatergezelschap dat in 2000 werd opgericht door choreografen Gabriela Carrizo (I/AR) en Franck Chartier (F). Samen met Eurudike De Beul, die een vaste waarde binnen het gezelschap zou worden, creëerden ze een locatieproject in een kampeerwagen, *Caravana/Une vie inutile* (2000).

Voordat ze hun eigen gezelschap begonnen, hadden ze hun strepen al verdiend als dansers bij internationaal gerenommeerde gezelschappen zoals Les Ballets C de la B (Alain Platel), Rosas, Maurice Béjart, Angelin Preljocaj en Needcompany.

Een hyperrealistische esthetiek

Het waarmerk van Peeping Tom is een hyperrealistisch podiumbeeld, geënt op een concrete scenografie: tuin, salon en kelderverdieping in de eerste trilogie (*Le Jardin*, 2002; *Le Salon*, 2004; en *Le Sous Sol*, 2007), twee stacaravans in een besneeuwd berglandschap in *32 rue Vandenbranden*, een door vlammen verteerd theater in *A Louer* (2011) of een bejaardentehuis in *Vader* (2014).

Daarbinnen creëren de maker een kantelend universum dat de gangbare logica van tijd, ruimte en sfeer verstoort. Isolement leidt er naar onderbewuste werelden van nachtmerries, angsten en verlangens waarmee ze de schaduwkanten van individu en gemeenschap uitlichten. De choreografen zoeken consequent naar een extreme podium- en bewegingstaal – nooit gratuit – met het menselijke als primaire inspiratiebron.

Door gebruik te maken van filmische montageprocedures tasten ze de grenzen af van een plot waar je nooit precies de vinger op kunt leggen. Het ‘huis clos’ van familie- en gezinssituaties blijft voor Peeping Tom een rijke bron van creativiteit. In 2019 beëindigde het gezelschap een tweede trilogie – *Vader*, *Moeder*, *Kind* – rond hetzelfde oergegeven. Een jaar later werd *TRIPTYCH: The missing door, The lost room and The hidden floor* gepresenteerd, een adaptatie van de drie stukken die de choreografen oorspronkelijk maakten met NDT I. In 2021 zal het gezelschap voor het eerst een performance creëren voor

een bestaande ruimte. *La Visita* zet enkele verhalen verder van de personages in *Moeder*. Ze werden echter opnieuw gehuisvest in de Collezione Maramotti in Reggio Emilia. Het museum, een symbool van stabiliteit in de tijd, wordt hier geconfronteerd met het tijdelijke en het vluchtige. *La Visita* gaat op 4 november 2021 in première in Reggio Emilia.

Organische en intuïtieve samenwerkingen

In het werk van Peeping Tom is alles met elkaar verbonden. Het organische en het intuïtieve vormen de humus voor samenwerkingsverbanden en creatieprocessen. Collectief en doorlopend onderzoek gekoppeld aan langdurige relaties met unieke en creatieve performers zorgen voor grote vormelijke en inhoudelijke continuïteit.

Elke afgewerkte productie betekent voor de performers een (voorlopig) afscheid van de stroom aan korte scènes die ze tijdens de voorbereiding genereerden. Elk nieuw creatieproces is voor de makers een volgende stap in hun zoektocht naar hoe ze beweging, theatraliteit, emotie, tekst, geluid en scenografie steeds fijnmaziger kunnen vervlechten.

Peeping Tom heeft doorheen de jaren een bijzonder hechte band ontwikkeld met zowel theaterhuizen als toeschouwers. Hun voorstellingen trekken een breed, trouw en vaak jong publiek aan. De speellijsten van het gezelschap zijn uitzonderlijk lang, net als het – groeiende – aantal landen waar getoerd wordt. Peeping Tom organiseert wereldwijd masterclasses en workshops voor (semi-)professionelen, kinderen en amateurs. Peeping Tom hanteert meestal lange creatieperiodes; de voorstellingen rijpen langzaam, kiemen tijdens de vele tournees, en resulteren gemiddeld om de twee jaar in een avondvullende productie.

Opening naar externe samenwerkingen

Sinds 2013 opent Peeping Tom zich meer en meer tot nieuwe inspirerende samenwerkingsverbanden met kunstenaars, gezelschappen en huizen. Gabriela Carrizo choreografeerde het korte stuk *The missing door* in 2013, voor de dansers van het Nederlands Dans Theater (NDT I), terwijl Franck Chartier *32 rue Vandenbranden* herwerkte voor de Göteborg Opera (*33 rue Vandenbranden*, 2013).

Op 1 oktober 2015 ging *The lost room* van Franck Chartier en NDT I in wereldpremière in Den Haag (NL). Het stuk is een vervolg op *The missing door* van Gabriela Carrizo. Op haar beurt creëerde Gabriela in 2015 *The Land*, in samenwerking met het Münchense Residenztheater (première op 8 mei 2015 in het Cuvilliéstheater), voor het festival DANCE 2015.

In 2017 werkten Peeping Tom en NDT I opnieuw samen voor de creatie van *The hidden floor*, geregisseerd door Franck Chartier met de dansers van NDT I. Hiermee werd ook de trilogie *Adrift* afgesloten, die bestaat uit *The missing door*, *The lost room* en *The hidden floor*. In 2022 zal Gabriela Carrizo een nieuw kortstuk regisseren voor en met NDT 1.

Peeping Tom houdt kantoor in Molenbeek (Brussel). De KVS - Koninklijke Vlaamse Schouwburg in Brussel is de belangrijkste productiepartner in België.

Wist je dat?

- Het team van Peeping Tom – artiesten, choreografen, techniekers, ontwerpers, medewerkers – bestaat uit 16 nationaliteiten.
- De oudste artiest bij Peeping Tom is 83 jaar oud, de jongste 21.
- Meer dan 280.000 mensen wereldwijd hebben een Peeping Tom-voorstelling gezien.
- Wereldwijd hebben meer dan 1500 lokale figuranten in een Peeping Tom-voorstelling gespeeld.
- In 2015 won Peeping Tom een prestigieuze Olivier Award in Londen voor *32 rue Vandenbranden* en in 2021 ontving *La Visita* de FEDORA Van Cleef & Arpels Prize for Ballet.

Awards

2021

- LA VISITA: Winnaar van de FEDORA Van Cleef & Arpels Prize for Ballet 2021
- TRIPTYCH: Nominaties voor de Barcelona Critics Award voor Best International Dance Production en Best International Theatre Production (Barcelona, ES)

2018

- MOEDER: ‘Beste voorstelling in het theater’ op het Festival Internacional de Teatro y Artes de Calle in Valladolid (ES).

2017

- THE MISSING DOOR: Herald Angel op het Edinburgh International Festival (UK) (samen met Stop-Motion en Shoot the Moon van Paul Lightfoot en Sol León)

2016

- THE LOST ROOM: Zwaan voor ‘Meest indrukwekkende dansproductie’ (Maastricht, NL)

2015

- 32 RUE VANDENBRANDEN: ‘Beste nieuwe dansvoorstelling’ op de Olivier Awards (Londen, UK)
- VADER: Selectie voor Het Theaterfestival (BE)
- A LOUER: Nominatie voor een Critics Award als Beste Internationale Dansvoorstelling (Barcelona, ES)

2014

- VADER: ‘Beste Internationale Dansvoorstelling’ op de Barcelona Critics Awards (ES)
- VADER: ‘Beste dansvoorstelling van het jaar’ door de Nederlandse krant NRC Handelsblad

2013

- 32 RUE VANDENBRANDEN: ‘Beste dansvoorstelling van het jaar’ in São Paulo door magazine Guia Folha.
- A LOUER: Nominatie voor de Ubu Awards in Italië in de categorie ‘Beste Anderstalige Voorstelling’.

2012

- A LOUER: Selectie voor Het Theaterfestival (BE)

2007

- LE SALON: Montblanc Young Directors Award op het Salzburg Festival (AT)
- LE SALON: Patrons Circle Award op het International Arts Festival Melbourne (AU)
- LE SOUS SOL: Selectie voor Het Theaterfestival (BE)

2005

- LE SALON: Prix du Meilleur Spectacle de Danse (FR)

Le Concert (2023) – Peeping Tom

Artistieke leiding

Gabriela Carrizo (°1970, Córdoba, AR)

Gabriela danst vanaf haar 10e aan een multidisciplinaire school (in die periode de enige met een groep hedendaagse dans voor kinderen en tieners). Onder leiding van Norma Raimondi transformeerde deze school in de Universiteit voor Ballet van Córdoba, waar Gabriela enkele jaren danste en waar ze haar eerste choreografieën in elkaar stak.

Op 19-jarige leeftijd verhuist ze naar Europa, waar ze doorheen de jaren samenwerkt met Caroline Marcadé, Alain Platel, les ballets C de la B (*La Tristeza Complice*, 1997 en *Iets op Bach*, 1998), Koen Augustijnen (*Portrait intérieur*, 1994) en Needcompany (*Images of Affection*, 2001). In de tussentijd blijft ze haar eigen werk maken. Ze gaat solo met *Et tutto sara d'ombra et di caline* en creëert *Bartime*, een samenwerking met Einat Tuchman en Lisi Estaras. Voor Les ballets C de la B tekent ze ook voor de choreografie van de opera *Wolf* (2002). Gabriela speelt de hoofdrol in Fien Trochs film *Kid* (2012), en in 2013 maakt ze het korte stuk *The missing door* voor en met het Nederlands Dans Theater – NDT 1. Op 8 mei 2015 ging *The Land* in première, een samenwerking met het Münchense Residenztheater, in een regie van Gabriela Carrizo. In 2018 regisseerde ze samen met Franck Chartier *31 Rue Vandenbranden*, een adaptatie van het origineel van Peeping Tom met de dansers van Le Ballet de l'Opéra de Lyon. Het stuk opende de prestigieuze Biennale de la Danse de Lyon.

Gabriela Carrizo is, samen met Franck Chartier, artistiek directeur van Peeping Tom, sinds ze het gezelschap samen oprichtten in 2000.

Franck Chartier (°1967, Roanne, FR)

Franck Chartier begon op 11-jarige leeftijd te dansen. Op zijn 15e stuurde zijn moeder hem naar Rosella Hightower in Cannes om klassiek ballet te studeren. Tussen 1986 en 1989 werkte hij voor het Ballet van de 20e Eeuw van Maurice Béjart. Daarna volgde een periode van drie jaar waarin hij samenwerkte met Angelin Preljocaj en danste voor *Le spectre de la rose* in de Opéra van Parijs.

In 1994 verhuisde hij naar Brussel om in Rosas' productie *Kinok* (1994) te dansen. Hij maakte van de stad zijn nieuwe thuisbasis en werkt er duetten uit met Ine Wichterich en Anne Mouselet, en speelde in producties van Needcompany (*Tres*, 1995) en Les Ballets C de la B: *La Tristeza Complice* (1997), *Iets op Bach* (1997) en *Wolf* (2002). In 2013 maakte Franck Chartier *33 rue Vandenbranden*, een bewerking van Peeping Toms *32 rue Vandenbranden* voor de Opera van Göteborg en tekende hij voor de choreografie van de opera *Marouf, savetier du Caire* van Jérôme Deschamps, in de Opéra Comique in Parijs. Voor Nederlands Dans Theater regisseerde hij in 2015 *The lost room*, een vervolg op *The missing door* – het stuk dat Gabriela Carrizo in 2013 met dezelfde groep realiseerde.

The lost room leverde hem een prestigieuze 'Zwaan Meest Indrukwekkende Dansproductie 2016' op. In 2017 ging *The hidden floor* in première, zijn tweede samenwerking met NDT en meteen ook het sluitstuk van de trilogie *Adrift*, die ook bestaat uit *The missing door* en *The lost room*. In 2018 regisseerde Franck samen met Gabriela een adaptatie van Peeping Toms *32 Rue Vandenbranden*. Ze creëerden het stuk, *31 Rue Vandenbranden*, met het Ballet de l'Opéra de Lyon en openden vervolgens de prestigieuze Biennale de la Danse de Lyon in september 2018. In 2021 regisseerde hij *Dido & Aeneas*, de eerste opera van Peeping Tom, voor het Grand Théâtre de Genève.

Franck Chartier is, samen met Gabriela Carrizo, artistiek directeur van Peeping Tom, sinds ze het gezelschap samen oprichtten in 2000.

PEEPING TOM

Gabrielle Petitstraat 4/9
1080 Brussel – België
BTW: BE0473.380.883
info@peepingtom.be
www.peepingtom.be

Artistieke leiding:

Gabriela Carrizo en Franck Chartier

Company manager:

Veerle Mans
veerle@peepingtom.be

Productiemanager:

Helena Casas
helena@peepingtom.be

Communicatiemanager:

Sébastien Parizel
sebastien@peepingtom.be

Technisch coordinatrice:

Giuliana Rienzi
giuliana@peepingtom.be

Distributie:

Frans Brood Productions
Gie Baguet / Tine Scharlaken
T +32 9 234 12 12
info@fransbrood.com
www.fransbrood.com

Peeping Tom wordt ondersteund door de Vlaamse overheid